T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/21
KARAR NO : 2025/202
KARAR TR : 03/03/2025

ÖZET: Suriye uyruklu olan davacı tarafından, Türk vatandaşı ile evliliği sırasında Suriye Arap Cumhuriyeti kimliğinde yazan isim ve soy isminin, nüfus kayıtlarına yanlış yazıldığından bahisle, Norveç'teki kayıtlarla tutmadığı dolayısıyla bunların doğru bilgiler ile düzeltilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE *yerinde* görülmesi*gerektiği* hk.

K A R A R

Davacı : J. A. İ (C. E. İ)
Vekili : Av. N.B.T
Davalı : Konya İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, *"Müvekkilim Suriye'de savaş çıkması nedeniyle 2016 yılında Birleşmiş Milletler tarafından Norveç'e gönderilmiştir. Müvekkilim Norveç'e gittiğinde ismi olarak çeviriden kaynaklı bir değişiklikten dolayı ismi J. A. İ olarak kaydedilmiştir. Ardından ekte de yer alan isim düzeltme belgesinden de anlaşılacağı üzere J. A. İ olarak kimlik belgesi verilmiş ve halen de bu ismi kullanmaktadır.*

Müvekkilim Suriye uyruklu olup Türkiye'ye geldiğinde ekteki nüfus geçici koruma kimlik belgesi kendisine verilmiş (burada ismi C.E.İ olarak geçmektedir.) ve Türkiye Nüfus kayıtlarındaki Yabancılar Kütüğü'ne kaydedilmiş ve 99209819872 Kimlik numarası kendisine verilmiştir. 2018 yılında ise Konya'da Türk Vatandaşı S.İ ile evlenmiş (ekte evlilik cüzdanı mevcuttur) ve eşi ile birlikte 2020 yılında Norveç'e gitmişler fakat eşi S.İ Covid nedeniyle Norveç'te uzun süre kalmak zorunda kalmıştır. Bu evlilikten davacının Türk Vatandaşı S.İ 'ten iki çocuğu olmuş ve doğum belgeleri (Fotokopileri ektedir, Asılları sunulacaktır) ekte yer almaktadır. Müvekkilim şu anda da 3. Çocuğuna hamile olup Ekim ayı sonunda doğumu gerçekleşmesi beklenmektedir.

Müvekkilimin Norveç hükümetince verilen oturum izni 24.07.2025 tarihinde sona ermektedir. Müvekkilimin eşi Türkiye'de yaşadığından Norveç'te hamile bir şekilde ve iki küçük çocuğu ile yalnız kalmıştır. Çocuklar Türk Babanın Nüfusuna iki ülkedeki kayıtlarda yer alan isimlerin farklılığından dolayı kaydedilememiş anne ismi uyumsuz denmiştir. Norveç hükümeti de çocukların Türkiye'ye gitmesine ilişkin pasaport yasağı koymuştur. Müvekkilim Jamila Noveç'te Eşi S. Türkiye'de kalmış çocuklarını da Türk nüfusuna kaydettiremediği için baba Türkiye'ye çocukları getirememektedir. Müvekkilimin ailesi bu sebeple zor duruma düşmüş farklı ülkelerde uzun zamandır mücadele etmek zorunda kalmışlardır.

Konu ile ilgili Konya il nüfus müdürlüğüne yaptığımız başvuruda ise tarafımıza ekteki yazı gönderilmiş ve mahkemeden her iki ismin de aynı kişi olduğuna ilişkin tespit kararı alınması halinde yabancılar kütüğündeki kaydı ile çocukları arasında Türk nüfusuna göre bağ kurulması işleminin yapılabileceği bildirilmiş bu sebeple de iş bu davayı açmamızın zorunluluğu hasıl olmuştur.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

Sayın mahkemenizden de C.E.İ ile J. A. I in aynı kişi olduğunun tespitine ve nüfus kayıtlarının da bu şekilde düzenlenmesine ivedilikle karar verilmesini talep ederiz." şeklindeki talepleri ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Konya 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 24/10/2024 tarih ve E.2024/868 K.2024/881 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a. maddesinde belirtilen dava türlerinden olduğu ve idari yargı yerinde çözülmesi gerektiği gerekçesiyle, mahkemelerinin görevsizliğine, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Davacı Türk Vatandaşı olmayıp, 6458 sayılı Kanun uyarınca geçici koruma kapsamında Ülkemize giriş yapmış ve idare tarafından kendilerine Geçici Koruma Yönetmeliği'nin 22. maddesi uyarınca düzenlenen ve nüfus kütüğüyle ilgisi bulunmayan geçici koruma kimlik belgesi düzenlenmiştir. Bu işlem 5490 sayılı Kanun ile düzenlenen nüfus hizmeti olmayıp idari niteliktedir. Bu sebeple davacıların talepleri nüfus kütüklerindeki kayıtların düzeltilmesine yönelik olmayıp, geçici koruma kimlik belgelerindeki C.E.İ ile J.A.I in aynı kişi olduğunun tespiti ile Nüfus kayıtlarının düzeltilmesine yönelik olduğu, bu yönüyle taleplerin Nüfus Kanunu kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır.*
>
> *Bu sebeplerle açılan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1. maddesinde belirtilen dava türlerinden olması nedeniyle uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden dava idari yargıda dava açılması gerektiği anlaşıldığından yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurmak gerekmiştir.*
>
> *H Ü K Ü M : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;*
>
> *1-Davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden REDDİNE..."*

3. Davacı vekili, bu kez Suriye uyruklu müvekkilinin Norveç ve Türkiye kayıtlarındaki isim bilgisinin farklı olması sebebiyle ortaya çıkan problemlerin giderilmesi amacıyla C.E.İ ile J.A.İ isimli kişilerin aynı kişi olduğunun tespiti ve nüfus kayıtlarının düzeltilmesi istemiyle yapılan 08/08/2024 tarihli başvurunun reddine dair Konya Valiliği İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü'nün 27/08/2024 tarihli ve 140809 sayılı işleminin iptali ve söz konusu isimli kişilerin aynı kişi olduğunun tespiti istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Konya 1. İdare Mahkemesi 12/12/2024 tarih ve E.2024/1894 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir :

> *"...dava konusu uyuşmazlığın Suriye Arap Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı tarafından düzenlenen aile cüzdanında veya ibraz edilen pasaport, doğum belgesi gibi diğer belgelerde yer alan bilgilerin kayıt esnasında idarece hatalı olarak kaydedildiği iddiasından kaynaklanmadığı, Norveç kayıtlarında yer alan Jamila Al İbrahim isimli kişi ile Türkiye'de tutulan yabancılar kütüğünde yer alan C.E.İ isimli kişinin aynı kişi olduğunun tespitine ve nüfus kayıtlarının düzeltilmesi davası olduğu, zira bu davalar yönünden, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunun, "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; "Bu Kanun, Türk vatandaşları, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

bunların altsoyları ile Türkiye'de bulunan yabancıların nüfus hizmetlerinin düzenlenmesine, yürütülmesine ve geliştirilmesine ilişkin esas ve usül hükümlerini kapsar." hükmü ile Kanun'un kapsamına Türkiye'de bulunan yabancıların da dahil edildiği, "Nüfus Davaları" başlıklı 36. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; "(1) Mahkeme kararı ile yapılan kayıt düzeltmelerinde aşağıdaki usüllere uyulur; a) Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar İle İlgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır. Kayıt düzeltme davaları nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır," hükmü ile getirilen özel düzenleme uyarınca ayrı ve özel bir yargılama usulü benimsendiği, bu kapsamda; 6458 sayılı Kanun kapsamındaki yabancılara 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancı kimlik numarası verileceği, bunlar için yabancılar kütüğünün tutulacağı; yabancıların adresleri, nüfus kayıtları ile yabancı kimlik bilgilerinin emniyet ve asayiş, çalışma hayatı, eğitim ve sağlık gibi pek çok alanda kullanılıyor olmasının kamu düzeni, sağlığı ve güvenliği açısından hassas bir durum meydana getirdiği, yabancıların maddi hatadan kaynaklanmayan ve kayıt işlemleri sırasında yabancı tarafından ibraz edilen belgelerle farklılık göstermeyen kayıtlara ilişkin (yaş düzeltimi, analık veya babalığın tespiti gibi) taleplerin basit bir kayıt düzeltme olarak ele alınması halinde kamu düzeni, sağlığı ve güvenliği açısından sakıncalar oluşabileceği gibi Türkiye'de Oturan Yabancıların Nüfus Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelikte de, nüfus olaylarında yapılacak düzeltmeler konusunda uygulanacak usul hususunda 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'na atıf yapıldığı da dikkate alındığında, maddi bir hatadan kaynaklanmayan işbu davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

5. Konya 1. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için, idari yargı ve adli yargı dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 *tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,*

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."

7. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun IV *"Düzeltme"* üst başlığı altında *"1.Genel olarak"* alt başlıklı 39. maddesi şöyledir:

"Mahkeme kararı olmadıkça, kişisel durum sicilinin hiçbir kaydında düzeltme yapılamaz."

8. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

"(1) Bu Kanun, Türk vatandaşları, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoyları ile Türkiye'de bulunan yabancıların nüfus hizmetlerinin düzenlenmesine, yürütülmesine ve geliştirilmesine ilişkin esas ve usûl hükümlerini kapsar."

9. 5490 sayılı Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanunda geçen;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafî konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

b) Adres beyan formu: Adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenen formu,

c) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Adres bileşenleri: İl, ilçe, köy ve köy bağlıları, mahalle, bulvar, cadde, sokak, bina, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu gibi adres bilgisine ulaşmak için gerekli sözel ve mekânsal verileri,

ç) (Mülga: 19/10/2017-7039/1 md.)

d) Aile: Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,

e) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

f) Aile sıra numarası: Ailelerin aile kütüğüne yazılış sırasına göre verilen numarayı,

g) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ğ) Dayanak belgesi: Aile kütüğüne işlenen nüfus olaylarının dayanağı olan form, tutanak, mahkeme kararı, noter senedi, doğum veya ölüm raporu gibi resmî belgeler ile bunların yedeklerini,

h) (Değişik: 14/1/2016-6661/8 md.) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartını, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,

ı) Diğer adres: Yerleşim yeri adresi dışında kalan yerleri,

i) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

j) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,

k) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Merkezi veri tabanında tutulan kayıtların kurumlar ve kamu hizmeti sunan tüzel kişiler ile paylaşıldığı sistemi,

l) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,

m) (Ek: 9/5/2012-6304/11 md.) Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi,

n) (Ek: 9/5/2012- 6304/11 md.) Mavi Kartlılar Kütüğü: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoylarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

o) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Merkezî veri tabanı: Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan verileri,

ö) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,

p) Numaralama: Mahalle, semt, meydan, bulvar, cadde, sokak ve bina gibi adres bileşenlerine isim veya numara verilmesi işlemini,

r) (Değişik: 14/1/2016-6661/8 md.) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,

s) Nüfus hizmetleri: Nüfus olaylarına ve kişinin nüfusa ve yerleşim yeri adresine ilişkin bilgilerinin toplanmasına, nüfus kütüklerine geçirilmesine, korunmasına ve gerektiğinde tasnif edilerek değerlendirilmesine dair iş ve işlemleri,

ş) Nüfus kaydı: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgileri,

t) Nüfus kayıt örneği: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösterir belgeyi,

u) Nüfus kütüğü: Aile kütüğü, özel kütük ve yedeklerinden oluşan kayıtların tümünü,

ü) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

v) Nüfus müdürü: İlçe nüfus müdürünü,

y) Nüfus olayı: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlât edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soybağının düzeltilmesi, gaiplik gibi kişisel durumlarda değişiklik meydana getiren olayı,

z) Özel kütük: Doğum, evlenme, boşanma, ölüm, kayıt düzeltme ve diğer olaylar şeklinde tutulan ve ayrı ayrı tasnif edilen dayanak belgelerinin konulduğu dosyayı,

aa) Ulusal adres veri tabanı: Adres bilgilerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,

bb) Uluslararası aile cüzdanı: Bir aileyi oluşturan eş ve çocukların kimlik bilgilerini kapsayan ve uyruğunu kanıtlayan çok dilli resmî belgeyi,

cc) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Vekâletname: Temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi,

çç) (Değişik: 19/10/2017-7039/1 md.) Yabancılar kütüğü: Kimlik numarası verilen yabancıların kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

dd) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, yanan ve yıkılan yapılar formunu ve binalar cetvelini,

ee) Yerleşim yeri adresi: Sürekli kalma niyetiyle oturulan yeri,

ff) (Ek: 14/1/2016-6661/8 md.) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen kişiye özgü verileri,

gg) (Ek: 19/10/2017-7039/1 md.) Veri Paylaşımı Kurulu: Merkezî veri tabanında yer alan bilgilerin paylaşımına ilişkin talepleri değerlendirmek üzere oluşturulan kurulu,

ğğ) (Ek: 19/10/2017-7039/1 md.) Yetkili idare: Adres numaralama veya yapı belgeleri düzenleme yetki ve sorumluluğu verilen idareleri,

hh) (Ek:23/7/2020-7252/8 md.) Elektronik Kimlik Doğrulama Sistemi: Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının elektronik kimlik doğrulama işlemlerinde kullanılabilmesini sağlayan sistemi,

ifade eder.

10. 5490 sayılı Kanunu'nun "*Aile kütüklerinde bulunması gereken kişisel bilgiler* " başlıklı 7. maddesi şöyledir .

"(1) Her mahalle veya köy için ayrı aile kütüğü tutulur. Aile kütüklerinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

a) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.

b) Kayıtlı bulunduğu il, ilçe, köy veya mahalle adı ile cilt, aile ve birey sıra numarası.

c) Kişinin adı ve soyadı, cinsiyeti, baba ve ana adı ile soyadları, evli kadınların önceki soyadları.

ç) Doğum yeri ile gün, ay ve yıl olarak doğum tarihi ve kütüğe kayıt tarihi.

d) Evlenme, boşanma, soybağının kurulması veya reddi, ölüm, vatandaşlığın kazanılması veya kaybedilmesi gibi kişisel durumda meydana gelen değişiklik veya yetkili makamlarca yapılan düzeltmeler.

e) Dini.

f) Medenî hali.

g) Yerleşim yeri adresi.

ğ) Fotoğrafı.

h) (Ek: 14/1/2016-6661/9 md.) Biyometrik verisi.

ı) (Ek: 19/10/2017-7039/3 md.)Velayete ve vesayete ilişkin bilgileri.

(Değişik son cümle: 19/10/2017-7039/3 md.) (a), (g), (ğ), (h) ve (ı) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur.

(2) Türkiye'de aile kütüğü bulunmayan ve yabancı ülkelerde oturan vatandaşlar Bakanlığın göstereceği bir nüfus müdürlüğünde açılacak aile kütüğüne kaydedilir.

11. 5490 sayılı Kanun'un *"Yabancıların kayıtlarının tutulması"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

(Başlığı ile Birlikte Değişik:18/10/2018-7148/32 md.)

(1) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamındaki yabancılara kimlik numarası vermeye, bunları yabancılar kütüğüne kaydetmeye ve herhangi bir işlem sebebiyle Türkiye'de bir kamu kurumuna veya dış temsilciliklerimize müracaat eden yabancılara, talep etmeleri hâlinde yabancı kimlik numarası (YKN) vermeye Bakanlık yetkilidir. Diplomatik misyon mensupları bu hükmün kapsamı dışındadır.

(2) Yabancı kimlik numarasının geçerlilik süresi, başvuru esnasında ve sonrasında istenilecek belgeler ile diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

12. 5490 sayılı Kanun'un *"Kayıt düzeltilmesi"* başlıklı 35. maddesi şöyledir:

"(1) Kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz. Ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddi hatalar nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine uygun olarak düzeltilir.

(2) Aile kütüklerindeki din bilgisine ilişkin talepler, kişinin yazılı beyanına uygun olarak tescil edilir, değiştirilir, boş bırakılır veya silinir."

13. 5490 sayılı Kanun'un *"Nüfus davaları"* başlıklı 36. maddesi şöyledir.

"(1) Mahkeme kararı ile yapılan kayıt düzeltmelerinde aşağıdaki usûllere uyulur:

a) Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır. Kayıt düzeltme davaları (..) nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır.

b) (Değişik: 19/10/2017-7039/9 md.) Haklı sebeplerin bulunması hâlinde aynı konuya ilişkin düzeltme yapılması hâkimden istenebilir. Ad değişikliği hâlinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eşin ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.

c) Tespit davaları, kaydın iptali veya düzeltilmesi için açılacak davalara karine teşkil eder.

(2) Kişilerin **başkasına** *ait kaydı kullandıklarına ilişkin başvurular Bakanlıkça incelenip sonuçlandırılır."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı ve adli yargı dosyaları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, Suriye uyruklu olan davacının, Türk vatandaşı ile evliliği sırasında Suriye Arap Cumhuriyeti kimliğinde yazan isim ve soy isminin, nüfus kayıtlarına yanlış yazıldığından bahisle, Norveç'teki kayıtlarla tutmadığı dolayısıyla yapılan bu yanlışlığın düzeltilmesi istemine ilişkindir.

17. Dosyaların incelenmesinden, Suriye'de çıkan iç karışıklık sırasında davacının Birleşmiş Milletler tarafından Norveç'e gönderildiği, Norveç'teki kayıtlarda isminin yanlış yazıldığı, ardından düzeltme belgesiyle düzeltilerek kendisine "J.A.İ" ismiyle *kimlik* belgesi verildiği, sonrasında davacının Türkiye'ye geldiği ve geçici koruma kimlik belgesine isminin "C.E.İ " olarak yazıldığı, bir Türk vatandaşı ile evlendiği ve artık nüfus kayıtlarına isminin "Celile" olarak geçtiği, eşiyle birlikte Norveç'e gittiği ve orada iki tane çocuklarının dünyaya geldiği, Davacının ismi iki ülkede farklı kaydedildiği için çocuklarını babalarının kütüğüne kayıt ettiremedikleri, çocuklarının Türkiye'ye gelmelerine Norveç hükümetince izin verilmediği ve pasaport yasağı konulduğu, dolayısıyla davacının nüfus kayıtlarındaki isminin Norveç kayıtlarındaki ismi olan "Jamila Al İbrahim" olarak düzeltilmesi istemiyle yapmış oldukları başvurunun reddi üzerine davaların açıldığı anlaşılmıştır.

18. Olayda, davacı vekilinin, *"**Konu:** Müvekkilimin isminin Türkiye Cumhuriyeti kimlik kaydı ile Norveç Hükümeti kimliğindeki farklılıktan kaynaklı Türk babadan olan çocuklarının Türk nüfusuna Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak kaydedilmesi ve müvekkilime ait isim kayıtlarının düzeltilmesi istemidir.*

Açıklamalar:

Müvekkilim Suriye uyruklu olup Konya Valiliği tarafından verilen geçici koruma kimlik belgesi (fotokopisi ektedir.) almış ve 02/02/2018 tarihinde Türk vatandaşı olan S.İ (14228944992) ile Konya ili Selçuklu ilçesinde evlenmiş (ekte evlilik cüzdanı görseli yer almaktadır.) ardından S.İ 'İN çalışmakta olduğu NORVEÇ'e taşınmışlar ve orada 02/08/2019 tarihinde M.İ ile 06/11/2021 tarihinde H.İ dünyaya gelmiştir. (ekte apostilli doğum belgeleri mevcuttur.)

Müvekkilimin şu an vatandaşlığı olmadığından Türk babadan doğan çocuklar için de Norveç hükümeti sadece geçici oturma izni verilmiştir. Baba S.İ ise çocuklarını Türk VATANDAŞI OLARAK kaydettirememiş ve şu an çocuklarını Türkiye'ye bu sebeple getirememektedir. Müvekkilim ve çocukları mağdur olmuş olup ilgili nüfus kayıtlarının düzeltilmesinin müdürlüğünüzden istenilmesinin zorunluluğu hasıl olmuş olup gereğini müdürlüğünüzden vekaleten talep ederim. 07/08/2024..." şeklindeki dilekçesinin 08/08/2024 tarih ve 55437 sayı ile Konya İl Nüfus Müdürlüğü kayıtlarına girdiği;

Konya Valiliği İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğünün 27/08/2024 tarih ve 140809 sayılı yazısı ile, *"...adı geçen C.E.İ ve J.A.İ'in aynı kişi olduğuna ilişkin ilgili mahkemeden tespit kararı alınması halinde, usulüne göre tasdik edilmiş ve onaylanmış doğum belgelerine göre yabancılar kütüğündeki annenin yabancı kimlik numarası ile bağ kurularak doğum bildirimlerinin kabul edilmesinin uygun olacağının değerlendirildiği Bakanlığımızın ilgi (b) sayılı yazısı ile bildirilmiştir..."* denilerek davacı vekiline cevap verildiği ve davacının dava açmaktaki gayesinin de Norveç ve Türkiye'deki kütüklerdeki isimlerin farklı olmasından kaynaklanan problemlerin giderilmesi olduğu tespit edilmiştir.

19. Konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde; 4721 sayılı Kanun'un 39. maddesinde, mahkeme kararı olmadıkça, kişisel durum sicilinin hiçbir kaydında düzeltme yapılamayacağının hükme bağlandığı yine 5490 sayılı Kanun'un 35. maddesinde, kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydının düzeltilemeyeceği, 36. maddesinde, nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davalarının asliye hukuk mahkemesinde açılacağı hükmüne yer verildiği; nüfus davalarına yönelik olarak yerleşik

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin

içtihatlarda, nüfus kütüğünde bulunan bir kaydın baştan itibaren hatalı olduğu iddiasına dayalı davaların *"kayıt düzeltme"* davası olarak kabulü ile söz konusu hataların hükmen adli yargı yerince düzeltilmesi gerektiğinin belirtildiği, bakılan uyuşmazlığın da, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda açıklanan kaydın düzeltilmesi kapsamında değerlendirilebileceği açıktır.

20. Her ne kadar elimizdeki davanın başlangıç noktası davacıya verilen geçici koruma kimlik belgesindeki ismin yanlış yazılmasından kaynaklandığı görülmekte ise de, davacının evlenerek, nüfus kütüğüne yapılan kaydı ve sonrasında doğan çocukların babasının kütüğüne yapılacak olan kayıtları göz önüne alındığında, uyuşmazlığın artık geçici koruma belgesindeki yanlışlığın düzeltilmesine ilişkin istemlerden kaynaklandığının kabulü gerekmektedir.

21. Bu durumda davacının işbu davadaki isteminin nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme niteliğinde olduğu ve yukarıda *yer* verilen 5490 sayılı Kanun'un 36. maddesi uyarınca davaya konu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Konya 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Konya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 24/10/2024 tarih ve E.2024/868 K.2024/881 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Konya 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Konya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 24/10/2024 tarih ve E.2024/868 K.2024/881 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden iBY4Fx1 - BoIzfqG - 98aFJx1 - AJI2WE= ile erişebilirsin